

FUNDACIÓ IDEA PER LA MILLORA SOCIAL D'INFANTS I FAMÍLIES

Seu social: Sabadell

Àmbit geogràfic: estatal

Forma jurídica: fundació

180 persones treballadores

**6 persones treballadores pertanyents a col·lectius
en risc d'exclusió social**

10 persones voluntàries

Persones ateses

- 6.327 a serveis a la infància i la joventut

www.fundacioidea.net

Breu història de l'organització

La Fundació Idea per la millora social d'infants i famílies té com a objectiu fonamental de les seves actuacions la promoció i atenció d'infants, joves i les seves famílies vulnerables, des d'una intervenció sistèmica, integral, en xarxa, des del territori i que pugui abastar el vessant social, familiar, cultural, educativa, formativa i de salut.

Els infants, joves i les seves famílies, són membres d'una comunitat i poden esdevenir agents de millora, implicant-se en la seva xarxa sociocultural, defensant els seus drets i complint els seus deures. La capacitat familiar que defensa l'entitat està adreçada a fer que siguin els pares, mares, fills i filles els protagonistes dels processos de millora familiar. Són la clau per evitar la reproducció en el temps de les situacions que originen les dificultats socials.

L'any 1987 va néixer la primera activitat educativa dels patrons de la Fundació Idea, des del voluntariat. La tasca d'aquest primer grup de voluntaris s'enfoca des de l'educació en el lleure al barri de Torre-Romeu, a la ciutat de Sabadell. Es va crear la primera entitat, un grup d'esplai, i a mesura que les necessitats del col·lectiu anaven apareixent, es donava resposta amb la posada en marxa de serveis. L'any 2001 es crea la Fundació Idea, que treballa des de l'àmbit socioeducatiu, comunitari i residencial.

Missió

La missió de la fundació és promocionar la integració social com a ciutadans de ple dret del col·lectiu d'infants i joves, i de les seves famílies, en situació de vulnerabilitat. La inclusió es treballa a partir de la resiliència i la promoció personal.

Les persones professionals vetllen per fer-los sentir subjectes de ple dret, persones estimades, respectades, independents i protagonistes del seu procés.

Idea és un equip humà compromès fermament amb la promoció i defensa dels drets dels infants, en la capacitat de millora de les persones i en la seva participació com a ciutadans de ple dret en la construcció d'una societat millor, més justa i més feliç. La fundació ajuda a les famílies a crear a casa seva un entorn afavoridor del desenvolupament integral per als seus infants i joves, i transmet l'experiència de ser especials i únics, perquè estimin i siguin estimats. Cerca amb les seves intervencions la transformació social necessària per a trencar el cercle de la pobresa i l'exclusió social.

Descripció activitat

La fundació actua en l'àmbit social i educatiu, concretament en infància, adolescència i famílies. Per a la consecució dels fins fundacionals, Idea desenvolupa les seves activitats directament i/o en col·laboració amb altres entitats, institucions o persones. A fi de dur a terme la finalitat fundacional, Idea desenvolupa les següents activitats:

Àmbit residencial (sistema de protecció):

- Centres d'acollida: Coda 1, Coda 2 i Petit Coda, CRAE Elna, SPE L'Olivar. Programa de mentoria, Meraki (laboratori cooperatiu tèxtil), Projecte Donaco.
- SRTL (Servei de recollides, trasllats, guarda temporal i ludoteca de la DGAIA).
- SEF (Servei Educatiu de la Fiscalia de Menors de Barcelona).

Àmbit Socioeducatiu i comunitari (prevenció):

- Pandora: CADIA i SIS, Espai Jove, Programa CPI Caixa Proinfància, Dinamització esportiva, Espai materno-infantil, Casals d'Estiu, Colònies, Casal de Nadal, Cor Clavè XXI, Programa Berenars saludables fundació Probitas, Idea's Lab, Pigall, Teixim Barri, Ràdio Pandora. SIS del Nord.
- SOAF: Servei d'Orientació i Acompanyament Familiar de Sabadell.

Aliances: Projecte europeu PROUD. Projecte FLAPP (I-Social)

DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

Ràdio Pandora "En femení": la xarxa de les veus que curen

Breu descripció

"Us donem el bon dia des del Programa En Femení, de Ràdio Pandora. Jo soc l'A.M. i amb mi tinc la M.B., per dinamitzar juntes el programa. Estem molt emocionades per l'estrena del programa que us vol donar veu a les dones del barri, en un espai on sigueu les protagonistes. Tenim ganes d'escoltar-vos, saber de vosaltres, què en penseu, què sentiu: dones, mares i ciutadanes d'aquest país".

Aquesta és l'entradeta de la Ràdio Comunitària Pandora, amb el programa "En Femení". Aquest 2020 les conseqüències de la pandèmia, en molts barris del nostre país, les estan sostenint les dones. La fragilitat del sistema s'ha posat al descobert, agreujant una crisi de cures que feia temps ja estava anunciant la necessitat d'una reforma profunda del sistema de protecció social.

Un dels efectes del confinament i de la pandèmia és el sentiment de solitud de moltes persones, a causa de la lenta resposta per part de l'administració pública i per falta de xarxa de suport. Molts dels espais de vincles de les dones s'han vist afectats per les restriccions sanitàries, amb limitacions en l'aforament i tancament de serveis considerats no essencials.

Inicialment l'equip es va centrar a donar una resposta individual a les famílies, limitada i insuficient per capgirar aquesta indefensió i desesperança acumulada. No ha volgut renunciar a desenvolupar un dels seus pilars bàsics, l'acció comunitària, imprescindible per recuperar les relacions a Torre Romeu.

El programa "En Femení", ha estat l'alternativa a l'acció comunitària en temps de pandèmia, creant la xarxa de les veus que curen, de la interculturalitat, de l'apoderament de les dones del barri.

Els programes són mensuals, tenen una hora de duració, i la temàtica la trien elles: experiència de la maternitat; escola, institut i COVID-19; assetjament escolar i família; embaràs i part; violència masclista i educació en igualtat; ciutats amables amb la infància.

Aportació de valor de la iniciativa

Destaca com a resposta a la situació provocada per la COVID-19, incorporant una mirada interseccional en relació amb l'origen, edat, cultura, situació socioeconòmica, creences. Enfortint el coneixement i reconeixement, el respecte i la inclusió.

Ha impactat en les persones participants, estan molt motivades i el barri molt engrescat amb la iniciativa: veïnat, professionals de la xarxa, agents socials, posant en contacte professionals de diferents disciplines.

Ha impactat en la cura de les persones participants, incorporant la mirada de gènere, connectant el coneixement basat en l'experiència, amb els coneixements de les persones professionals, creant un espai de transferència de sabers i experiències, molt enriquidor.

Ha impactat en l'organització, servint de palanca de canvi i motivació en les persones professionals que han donat tot en aquesta situació de pandèmia.

Es mostren molt satisfetes per haver generat una proposta transformadora per a les dones amb vocació de permanència.

Principals objectius assolits

- 1) Visibilitzar i apoderar les dones, des de la fortalesa del reconeixement d'elles mateixes com a dones, mares i sosteniment de les llars, així com capacitadores i creadores de coneixement.
- 2) Mantenir la xarxa activa en temps de restriccions; l'acció comunitària enfortint vincles de la comunitat.
- 3) Apoderar i reconèixer les persones professionals, facilitadores de processos de canvi en els contextos menys afavoridors, després de viure i acompanyar les famílies en els moments difícils de la pandèmia.

Principals resultats obtinguts

Qualitatius: Encara no es poden aportar els resultats de les enquestes de satisfacció de les dones, perquè no s'han fet, però esperen uns molts bons resultats, relacionats amb el que verbalitzen les dones, la continuïtat en la realització dels programes i la demanda de participació d'altres dones, a través del boca-orella.

Des de l'inici, l'equip ha sentit la mateixa emoció que les dones cada cop que fan un nou programa de "En Femení". Els nervis de les gravacions, el caliu entre unes i d'altres i la satisfacció expressada i sentida quan s'acaba el podcast, anima a totes a continuar.

S'ha aconseguit generar un espai de coneixement, de reflexió i de saber, però també d'acció i de reivindicació. Se senten orgulloses de formar-ne part i de poder-ho compartir amb totes les persones que les escolten.

Quantitatius:

- 1) % de programes realitzats: s'han realitzat el 90% dels programes planificats.
- 2) Nombre de dones participants: participen un total de 25 dones.

Abast de l'experiència

L'experiència té abast municipal. Han participat 25 dones amb fills i filles de diferents edats. És un grup multicultural. La Radio Pandora està ubicada a un barri, Torre Romeu, que se situa el tercer en la valoració de factors de vulnerabilitat de la ciutat de Sabadell. Un barri separat de la resta de la ciutat pel riu Ripoll, amb un sentiment de pertinença molt intens referit pels seus veïns com a senyal d'identitat diferencial.

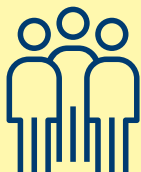
Les dones participants estan vinculades a la fundació, en diferents projectes i serveis, elles directament o els seus fills i filles. Pandora té una oferta de serveis i d'activitats i molt engrescadora, en la que poden trobar un espai propi. Pandora exerceix un rol d'acompanyament i referència molt significatiu al barri des de fa més de 30 anys, acompanyant les famílies de Torre Romeu.

Persones implicades en l'experiència:

Treballadores: 14

Membres equips directius: 2

Ateses: 25

Principals factors clau d'èxit

La territorialitat, l'arrelament de Pandora al barri, la facilitat d'accés a les participants, els vincles preexistents amb les dones, han estat claus per a generar confiança i animar-les a participar i codirigir el programa.

La Ràdio és un espai comunitari de referència, on professionals de diferents sectors i les pròpies dones comparteixen i construeixen coneixement i saber. Un saber horitzontal, de tu a tu, de persona a persona. Sabem que és en la relació amb els altres on la transformació es pot donar. És en aquest espai entremig on les persones canviem, mutem i adoptem altres formes per donar pas a nous significats de ser dona i mare en la nostra societat.

Dificultats i reptes superats en el desenvolupament de la iniciativa

Els principals reptes han estat de tipus psicològic i emocional, tant de les dones, com de les seves famílies. Les relacions intra familiars estaven molt tensionades pel confinament, la pèrdua de la feina, els ajuts insuficients, la pròpia malaltia. Tot plegat havia situat les dones en una mena de roda que gira sobre si mateixa, però que no avança. Superar la por al contagi i la descon-

fiança que ha generat la pandèmia, el cansament de les dones, la manca d'il·lusió, la desesperança per no saber què passarà ni quan s'acabarà, ha estat present també en la capsa d'alertes.

Inicialment, només hi havia unes quantes dones interessades; no es veien capaces de parlar en públic, però contra tot pronòstic, el programa ha anat a més. Els preocupava haver de tornar a construir la xarxa entre elles, però ha demostrat estar consolidada i ser molt necessària.

Elements innovadors que aporta l'experiència

La Ràdio Pandora ha esdevingut una alternativa complementària a la intervenció presencial alineada amb el concepte del suport autodirigit: són les dones les que trien els continguts sobre els quals volen parlar i/o preguntar, les professionals que volen convidar, etc. Són creadores de capacitació, no només receptores, es genera una reciprocitat empoderadora.

La capacitat de transformació de les participants des del rol de receptores de capacitació en el que sovint es veuen situades, a ser prescriptores i capacitadores d'altres dones i professionals. Passen de ser figures de suport a figures motores.

Principals factors que permeten la transferència i replicabilitat

Equip necessari per a muntar la ràdio i gravar els programes, assequible i a l'abast de qualsevol organització.

Metodologia senzilla, incorporant processos de treball col·laboratiu.

És una activitat complementària a les actuacions que les entitats desenvolupen al territori.

Té una gran capacitat empoderadora de les i els participants, per la visibilitat que ofereix fora del que és habitual per elles/ells.

Creació de xarxa en el territori al voltant d'un projecte comú.